

Priložnosti financiranja za lokalne skupnosti in nevladne organizacije na lokalnem nivoju

Evropska komisija bo v obdobju 2014 – 2020 podpirala projekte na področju družbenih dejavnosti, ki bodo:

1. Sestavljeni po njihovem mnenju »inovativno« oz. v t. i. inovativnem konzorciju:

- mreža na lokalnem nivoju,
- mreža na regionalnem nivoju,
- mreža na nacionalnem nivoju in
- mreža z mednarodnimi partnerji.

2. Imeli »inovativno partnerstvo«:

- državni organi,
- lokalna samouprava,
- regionalni organi (npr. razvojne agencije),
- nevladne organizacije (društva, zveze društev, združenja),
- pravne osebe zasebnega prava – neprofitne (npr. zasebni zavodi),
- pravne osebe zasebnega prava – profitne (MSP podjetja – velika podjetja so načeloma izključena iz vseh razpisov),
- pravne osebe javnega prava (t. j. javni zavodi, javna podjetja)...

Gre za ukrepe in programe EU v obdobju 2014 – 2020, ki so namenjeni izključno ali tudi občinam, javnim zavodom ter društvom (npr. občina je lahko pobudnik, da se društvo ali javni zavod prijavi na projekt, kjer sodeluje tudi občina). In pa za ukrepe in programe, ki so namenjeni različnim pravnim osebam, vendar je pričakovano partnerstvo z lokalno skupnostjo (v večji meri gre za razpise, kjer so prijavitelji podjetja; potreben je podrobni pregled razpisa in delovnega programa; npr. podjetje ima podporo občine, s čimer se izkazuje tudi javni interes, vendar ne samo s pismom o nameri, ampak tudi z aktivno participacijo)

1. Prvi sklop financiranja

1.1 Upravljanje sredstev

Upravljanje finančnih sredstev urejajo stroga pravila, ki zagotavljajo natančen nadzor nad namensko uporabo sredstev ter transparentno in odgovorno porabo denarja.

Osnovno politično odgovornost za pravilno porabo sredstev EU nosi kolegij 28 evropskih komisarjev. Ker pa finančna sredstva večinoma upravljajo države prejemnice, so nacionalne vlade pristojne tudi za izvajanje nadzora in letne revizije.

Upravljanje več kot 76 % proračunskih sredstev EU poteka v partnerstvu z nacionalnimi in regionalnimi organi (t. i. sistem deljenega upravljanja), in sicer predvsem upravljanje **sredstev 5 velikih skladov**: strukturnih in investicijskih skladov.

Evropski sklad za regionalni razvoj: regionalni in urbani razvoj

- Evropski socialni sklad: socialna vključenost in dobro upravljanje
- **Kohezijski sklad: ekonomska konvergenca slabše razvitih regij**
- **Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja**
- Evropski sklad za pomorstvo in ribištvo

Evropska sredstva je mogoče pridobiti **posredno**, preko nacionalnih organov upravljanja in **neposredno** od Evropske komisije oz. njenih izvajalskih agencij.

V prvi sklop financiranja sodi pet velikih skladov, kjer države članice skupaj z Evropsko komisijo opredelijo vsebinske smernice za črpanje sredstev, ki so na voljo posamezni državi (npr. [Operativni program za izvajanje evropske kohezijske politike v obdobju 2014-2020](#)). Na osnovi teh smernic posamezna Ministrstva ali drugi državni organi oz. agencije razpisujejo javne natečaje za zbiranje predlogov za financiranje (s povratnimi ali nepovratnimi sredstvi).

Države članice tako upravljajo s sredstvi naslednjih skladov:

- [Evropski sklad za regionalni razvoj](#): regionalni in urbani razvoj
- [Evropski socialni sklad](#): socialna vključenost in dobro upravljanje
- [Kohezijski sklad](#): ekonomska konvergenca slabše razvitih regij
- [Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja](#)
- [Evropski sklad za pomorstvo in ribištvo](#)

Prve tri sklade, ki sodijo pod evropsko kohezijsko politiko in regionalni razvoj, upravlja:

Služba Vlade Republike Slovenije za razvoj in evropsko kohezijsko politiko

Kotnikova 5
1000 Ljubljana
Telefon: 01 400 36 80

1.2 Evropski sklad za regionalni razvoj

ESRR usmerja naložbe v več ključnih prednostnih področjih. Ta pristop se imenuje "tematska osredotočenost":

- inovacije in raziskave,
- digitalna agenda,
- podpora za mala in srednje velika podjetja (MSP),
- nizkoogljično gospodarstvo.

Obseg sredstev ESRR, dodeljenih za ta prednostna področja, bo odvisen od kategorije regije:

- v bolj razvitih regijah mora biti vsaj 80 % sredstev namenjenih za vsaj dve od navedenih prednostnih področij;
- v regijah v prehodu mora biti za ti področji namenjenih 60 % sredstev;
- v manj razvitih regijah mora biti za ti področji namenjenih 50 % sredstev.

Poleg tega mora biti del sredstev ESRR namenjenih izključno za projekte v zvezi z nizkoogljičnim gospodarstvom:

- bolj razvite regije: 20 %;
- regije v prehodu: 15 % in
- manj razvite regije: 12 %.

1.2.1 Evropsko teritorialno sodelovanje

V okviru programov Evropskega teritorialnega sodelovanja bo vsaj 80 % sredstev usmerjenih v štiri prednostna področja, ki so navedena zgoraj.

1.2.3 Posebne teritorialne značilnosti

ESRR natančno obravnava tudi posebne teritorialne značilnosti. Ukrepi ESRR so oblikovani tako, da prispevajo k omejevanju gospodarskih, okoljskih in socialnih težav na mestnih območjih s posebnim poudarkom na trajnostnem razvoju mest. Za to področje je namenjenih vsaj 5 % sredstev ESRR, in sicer prek "celostnih ukrepov", ki jih izvajajo mesta sama.

Območja, ki so prikrajšana zaradi naravnih geografskih značilnosti (oddaljena, gorata ali redko poseljena območja), so obravnavana posebej. Poleg tega je za najbolj oddaljena območja na voljo tudi posebna pomoč ESRR za odpravljanje morebitne prikrajšanosti, ki je posledica oddaljenosti teh območij.

1.3 Kohezijski sklad

Kohezijski sklad je namenjen državam članicam EU z bruto nacionalnim dohodkom, manjšim od 90 % povprečja EU. Njegov cilj je zmanjševanje ekonomskih in socialnih razlik ter spodbujanje trajnostnega razvoja.

Zdaj se zanj uporabljajo enaka pravila načrtovanja, upravljanja in nadzorovanja kot za ESRR in ESS, pri čemer so ta pravila določena v uredbi o splošnih določbah.

V obdobju 2014-2020 so do sredstev iz Kohezijskega sklada upravičene Bolgarija, Ciper, Češka, Estonija, Grčija, Hrvaška, Latvija, Litva, Madžarska, Malta, Poljska, Portugalska, Romunija, Slovaška in Slovenija.

Iz Kohezijskega sklada se bo dodelilo skupno 63.4 milijard EUR za dejavnosti iz naslednjih kategorij:

- vseevropska prometna omrežja, predvsem prednostni projekti evropskega interesa, kot jih določa EU. Kohezijski sklad bo podprl infrastrukturne projekte v okviru Instrumenta za povezovanje Evrope;
- okolje: na tem področju lahko Kohezijski sklad podpre tudi projekte, povezane z energetiko ali prometom, če ti predstavljajo jasne koristi za okolje v smislu energetske učinkovitosti, uporabe obnovljive energije, razvoja železniškega prometa, podpore intermodalnosti, krepitve javnega prevoza itd.

Finančno pomoč iz Kohezijskega sklada lahko začasno zaustavi Svet na podlagi odločitve (ki jo mora sprejeti s kvalificirano večino), če se izkaže, da ima država članica pretiran javnofinančni primanjkljaj in tega stanja ni odpravila ali ni sprejela primernih ukrepov za odpravo tega stanja.

1.4 Razvoj podeželja 2014–2020

V skladu s strategijo Evropa 2020 in splošnimi cilji SKP so v okviru politike EU za razvoj podeželja v obdobju 2014–2020 določeni trije dolgoročni strateški cilji: pospeševanje konkurenčnosti kmetijstva, zagotavljanje trajnostnega upravljanja z naravnimi viri in podnebni ukrepi ter doseganje uravnoveženega teritorialnega razvoja podeželskih gospodarstev in skupnosti, vključno z ustvarjanjem in ohranjanjem delovnih mest.

Programi držav članic za razvoj podeželja se bodo morali osredotočiti na vsaj štiri od šestih skupnih prednostnih nalog EU:

- spodbujanje prenosa znanja in inovacij v kmetijstvu, gozdarstvu in na podeželskih območjih;

- krepitev sposobnosti preživetja/konkurenčnosti vseh vrst kmetijstva ter spodbujanje inovativnih kmetijskih tehnologij in trajnostnega upravljanja gozdov;
- spodbujanje organiziranja prehranske verige, dobrobiti živali in obvladovanja tveganj v kmetijstvu;
- obnovo, ohranjanje in izboljševanje ekosistemov, povezanih s kmetijstvom in gozdarstvom;
- spodbujanje učinkovite rabe virov in podpiranje prehoda na nizkoogljično gospodarstvo, odporno na podnebne spremembe, v kmetijskem, živilskem in gozdarskem sektorju;
- spodbujanje socialne vključenosti, zmanjšanje revščine in gospodarski razvoj podeželskih območij.

Za vsako prednostno nalogo na področju razvoja podeželja so podrobneje določena področja ukrepanja („ciljna področja“). Države članice/regije v svojih programih za razvoj podeželja kvantitativno opredelijo cilje za ta ključna področja, in sicer na podlagi analize potreb območja, zajetega v program. Nato določijo ukrepe, s katerimi bodo te cilje dosegle, in sredstva, ki jih bodo namenile posameznemu ukrepu. Sredstva se delno pridobijo iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP), delno pa iz nacionalnih/regionalnih in včasih zasebnih virov. Izvajanje in učinek politike se podrobno spremljata in ocenjujeta.

Podroben pregled politike, zadevna zakonodaja, predvidena časovnica za sprejetje programov za razvoj podeželja za obdobje 2014–2020 in številne druge informacije so na voljo na naslednji spletni strani: <http://enrd.ec.europa.eu/en/policy-in-action/cap-towards-2020/rdp-programming-2014-2020>

2. Drugi sklop financiranja

V drugi sklop financiranja sodijo programi, ki so v neposrednem upravljanju Evropske komisije in njenih izvajalskih agencij. Gre za večje število programov z različnih vsebinskih področij, pri katerih se običajno zahteva sodelovanje več projektnih partnerjev iz različnih evropskih držav:

- [Obzorja 2020](#): raziskave in inovacije
- [COSME](#): konkurenčnost podjetij
- [EaSI](#): zaposlovanje in socialne inovacije
- [CEF](#): povezovanje Evrope na področjih transporta, energije in telekomunikacij
- [Ustvarjalna Evropa](#): kinematografija, kulturni in ustvarjalni sektor
- [LIFE](#): zaščita narave in varovanje okolja
- [Erasmus+](#): sodelovanje na področju izobraževanja, usposabljanja, mladine in športa
- [Evropa za državljane](#): spodbujanje vloge državljanov pri razvoju EU

- in drugi ...

Septembra 2015 je začel delovati tudi [Evropski sklad za strateške naložbe \(EFSI\)](#), ki bo s podporo jamstva EU zagotavljal varnost vlagateljem in spodbujal zasebna vlaganja za sodelovanje v projektih z višjimi stopnjami tveganja.

Druga proračunska sredstva upravlja neposredno Evropska komisija, in sicer gre za:

- Nepovratna sredstva: podpora **posameznim projektom v zvezi s politikami EU**. Običajno se dodelijo z javnim razpisom, t.i. razpisom za zbiranje predlogov. Del sredstev zagotovi proračun EU, del drugi viri.
- Javna naročila: z njimi institucije EU **naročajo storitve, blago in dela**, ki jih potrebujejo za svoje delovanje, denimo študije, organizacijo izobraževanja in konferenc, računalniško opremo. Javna naročila oddajo z **javnimi razpisi**.

Podatki o izvajalcih javnih naročil in prejemnikih neposrednih sredstev ali razvojne pomoči, namenjene državam zunaj EU, so javno objavljeni na spletu.

2.1 Connecting Europe Facility (CEF) / Mehanizem CEF

1) CEF – second call 06/11/2015:

- Evropska komisija je 06/11/2015 sprožila drugi razpis v okviru instrumenta za povezovanje Evrope (CEF) v vrednosti 7,6 milijarde evrov. Rok za prijavo je **16. februar**.
- V splošnem delu razpisa v vrednosti 1,1 milijarde evrov, za katere se lahko potegujejo vse članice, je poudarek na novih tehnologijah, digitalizaciji in inovacijah ter tako ni prostora za velike infrastrukturne projekte, kot je drugi tir.
- V drugem delu razpisa v vrednosti 6,5 milijarde, namenjenega petnajstim kohezijskih članicam, tudi Sloveniji, pa ima vsaka država svojo ovojnico.
- V tako imenovani nacionalni ovojnici, namenjeni kohezijskim projektom v Sloveniji, je na voljo 121 milijonov evrov.

2) TEN-T, (CEF, EFSI)

- Izgradnja omrežja TEN-T, je eden izmed glavnih projektov Evropske komisije in bo vzpostavil enotni transportni sistem. Osrednje omrežje naj bi bilo vzpostavljeno do leta 2030, celotno pa do 2050.
- Vzporedno je bil sprejet tudi Instrument za povezovanje Evrope (CEF), ki državam članicam v prvih letih z evropskimi proračunskimi sredstvi zagotavljal podporo pri izgradnji osrednjega omrežja TEN-T.
- Junija so bili znani rezultati prvega klica. Izbranih je bilo 276 projektov. Na voljo je bilo 13.1 bilijonov.
- Novembra bodo znani rezultati drugega klica. Na voljo bo 7.5 bilijonov.
- Tretji klic bo čez 12 mesecev.

Povezave do dodatnih informacij v **angleškem** jeziku:

<https://ec.europa.eu/inea/connecting-europe-facility/cef-transport>

2.2 Urban mobility / Urbana mobilnost

Prav posebna sekcija je na voljo, kar se tiče financiranja na spletni strani ELTIS-a.

Povezava do strani (v **angleškem jeziku**):

<http://www.eltis.org/resources/eu-funding>

Prilagamo tudi PPT predstavitev, z informacijami o EFSI ter finančnih instrumentih.

Posebna podstran je namenjena financiranju v sklopu projekta CIVITAS

Povezava do strani (v **angleškem jeziku**):

<http://www.civitas-initiative.eu/index.php?id=69>

<http://www.civitas.eu/content/eu-financing-opportuniti>

Povezave do dodatnih informacij v **angleškem** jeziku:

http://ec.europa.eu/transport/newsletters/2015/10-05/articles/urbanmobility_en.htm

2.3 Horizon 2020 / Obzorje 2020

Do danes je Obzorje 2020 največji program EU za raziskave in inovacije. Z utiranjem poti za velike zamisli iz laboratorija na trg bo prinesel še več prebojev, odkritij in svetovnih novosti. Za obdobje 7 let (od 2014 do 2020) je na voljo približno 80 milijard EUR – poleg zasebnih in nacionalnih naložb, ki jih bodo ta sredstva še pritegnila.

Jedro programa Obzorje 2020 so odlična znanost, konkurenčna industrija in reševanje družbenih izzivov. Z usmerjenim financiranjem bo mogoče hitreje pripeljati najboljše zamisli na trg – in jih začeti čim prej uporabljati v naših mestih, bolnišnicah, tovarnah, trgovinah in domovih.

Program Obzorje 2020 je odprt vsem in vsebuje le en sklop poenostavljenih pravil in postopkov, ki jih je treba upoštevati. To pomeni, da se udeleženci lahko osredotočijo na to, kar je zares pomembno: raziskave, inovacije in rezultate. Ta usmerjeni pristop zagotavlja hiter začetek izvajanja novih projektov in hitrejše doseganje rezultatov. Namen pravil je zagotovitev pravičnosti, varovanje udeležencev in zagotovljena ustrezna poraba javnega denarja.

Povezave do dodatnih informacij v **slovenskem** jeziku:

https://ec.europa.eu/programmes/horizon2020/sites/horizon2020/files/H2020_SL_KI02134_13SLN.pdf

3. Ostale možnosti financiranja

Nova spletna stran s številnimi informacijami o financiranju je bila postavljena. Najdete jo na naslednji povezavi:

European Structural and Investment Funds (ESIF)

<https://cohesiondata.ec.europa.eu/>

Podrobneje o financiranju na področju prometa:

<https://cohesiondata.ec.europa.eu/themes/7>

4. Podporne mreže ter kontaktne točke v Sloveniji

V državah članicah delujejo podporne mreže in kontaktne točke, ki lahko posameznikom, podjetjem ali drugim pravnim osebam svetujejo v zvezi z omenjenimi razpisi, na voljo pa so tudi spletni portali in publikacije z natančnejšimi informacijami:

Obzorja 2020 in COSME ([Publikacija Obzorja 2020](#), [Publikacija COSME](#))

Večje število kontaktnih točk, ki delujejo po vsebinskih sklopih programa v strukturi različnih Ministrstev in vladnih agencij. Seznam nacionalnih kontaktnih točk s kontaktnimi podatki:

http://www.mizs.gov.si/si/obzorje2020/nacionalne_kontaktne_tocke_ncp/

EaSI ([Publikacija EaSI](#))

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti

Kotnikova 28

1000 Ljubljana

Klavdija Höfler

Telefon: 01 369 76 57

E-pošta: klavdija.hoefler@gov.si

<http://www.mddsz.gov.si/>

Ustvarjalna Evropa ([Publikacija Ustvarjalna Evropa](#))

Center Ustvarjalna Evropa v Sloveniji

Upravna hiša SEM

Metelkova 2

1000 Ljubljana

Kultura - Mateja Lazar

E-pošta: mateja.lazar@ced-slovenia.eu

Media - Sabina Briški

E-pošta: sabina.briski@ced-slovenia.eu

Telefon: 01 300 87 87

<http://www.ced-slovenia.eu/>

LIFE ([Publikacija LIFE](#))

Ministrstvo za okolje in prostor

Dunajska cesta 47

1000 Ljubljana

Telefon: 01 478 74 00

Okolje in učinkovita raba virov - Tatjana Orhini Valjavec

E-pošta: tatjana.orhini-valjavec@gov.si

Narava in biotska raznovrstnost - Julijana Lebez Lozej

E-pošta: julijana.lebez-lozej@gov.si

Podnebni ukrepi - Nives Nared

E-pošta: nives.nared@gov.si

<http://www.mop.gov.si/>